

ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Гашуунсухай дахь гаалийн газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ӨМА-2025/020/НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Өмнөговь аймаг 2025 он</p>	<p>Өмнөговь дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Ц.Өсөхбаяр Утас: 70533539 Цахим хаяг: Usukhbayarts@audit.gov.mn Аудитын менежер: Т.Хонгорзул Утас: 70533552 Цахим хаяг: Khongorzult@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Ж.Болормаа Утас: 70533552 Цахим хаяг: bolormaaja@audit.gov.mn Аудитор: Э.Жаргал Утас: 70533552 Цахим хаяг: jargale@audit.gov.mn</p>
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн удирдлагын ордон 304 тоот, 3 дугаар баг,
Даланзадгад сум, Өмнөговь аймаг, 46083
Утас: (976) 7053 3539, Цахим хуудас: www.audit.mn
Цахим шуудан: umnugovi@audit.gov.mn

2025.02.25 № 68
танай _____-ны № _____-т

ГASHУУНСУХАЙ ДАХЬ ГААЛИЙН
ГАЗРЫН ДАРГА Л.ГАНБАЯР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Гашуунсухайт дахь гаалийн газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу хараат бусаар гүйцэтгэж, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Тайлант хугацаанд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдсэн 5,869,122.4 мянган төгрөгийн ухаалаг гарцын тоног төхөөрөмж үнэ төлбөргүй хүлээн авсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Өмнөговь аймгийн хэмжээнд хэрэгжиж буй нутгийн дэм хөтөлбөрийн хүрээнд байгууллагын албан хаагчдад 28,956.8 мянган төгрөгийн дэмжлэг олгосон байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 4 зорилтын хүрээнд 60 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг 79.2 хувьтай дүгнүүлсэн байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

4625020169

F:\2.Бичиг хэрэг\2025он\СТА-н дүгнэлт\Төсөл.Docx

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

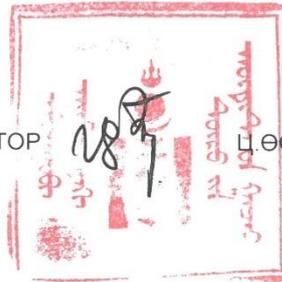
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ӨСӨХБАЯР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Тайлант хугацаа: 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	209,664,434.60	495,086,502.83
33	АВЛАГА	-	95,133.51
335	Бусад авлага	-	95,133.51
3351	Байгууллагаас авах авлага	-	95,133.51
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	209,664,434.60	494,991,369.32
351	Түүхий эд материал	28,183,698.00	108,693,558.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	28,183,698.00	108,693,558.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	23,840,320.00	12,806,070.69
354	Хангамжийн материал	157,640,416.60	373,491,740.63
35410	Бичиг хэргийн материал	421,900.00	2,624,150.00
35420	Аж ахуйн материал	118,433,410.60	202,949,410.60
35440	Түлш, шатах тослох материал	-	10,270,251.03
35470	Бусад хангамжийн материал	38,785,106.00	157,647,929.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	8,950,231,820.40	13,668,483,604.78
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	8,950,231,820.40	13,668,483,604.78
392	Биет хөрөнгө	7,466,496,219.40	12,184,797,503.78
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,858,527,091.36	2,906,507,381.36
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(594,365,239.44)	(660,030,510.44)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	330,000,000.00	330,000,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(262,750,000.16)	(286,666,666.88)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	6,254,587,368.58	12,185,729,159.72
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,593,658,088.70)	(2,682,020,441.18)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	539,030,122.98	513,978,536.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(65,395,496.83)	(122,699,954.80)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	118,673,651.40	118,673,651.40
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(118,153,189.79)	(118,673,651.40)
393	Биет бус хөрөнгө	1,483,735,601.00	1,483,686,101.00
39301	Программ хангамж	103,308,101.00	103,308,101.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(6,621,000.00)	(6,670,500.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	1,387,048,500.00	1,387,048,500.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	9,159,896,255.00	14,163,570,107.61
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	700,000.00	-
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	700,000.00	-
413	Өглөг	700,000.00	-
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	700,000.00	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	6,031,807,897.01	14,163,570,107.61
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	6,031,807,897.01	14,163,570,107.61
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	-	3,127,388,357.99
512	Хуримтлагдсан үр дүн	5,722,968,786.40	10,727,342,639.01
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	3,870,608,205.86	5,722,968,786.40
51220	Тайлант үеийн үр дүн	1,852,360,580.54	5,004,373,852.61
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	308,839,110.61	308,839,110.61
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	6,032,507,897.01	14,163,570,107.61

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	6,567,297,337.30	13,105,043,089.23
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,986,850,477.30	6,957,142,129.14
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,986,850,477.30	6,957,142,129.14
120009	Бусад орлого	2,986,850,477.30	6,957,142,129.14
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,580,446,860.00	6,147,900,960.09
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	3,527,036,500.00	5,951,216,745.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,527,036,500.00	5,951,216,745.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	53,410,360.00	196,684,215.09
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		19,959.80
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	53,410,360.00	196,664,255.29
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	4,714,936,756.76	7,926,142,934.12
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,714,936,756.76	7,926,142,934.12
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,541,793,127.71	6,783,892,425.48
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,686,701,289.28	3,681,784,397.00
210101	Үндсэн цалин	948,260,407.88	1,602,685,627.03
210102	Нэмэгдэл	1,269,733,911.45	1,105,893,508.93
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	116,896,000.00	386,057,127.05
210104	Урамшуулал	351,810,969.95	587,148,133.99
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	336,816,750.87	458,978,569.07
210201	Тэтгэврийн даатгал	229,802,626.11	311,873,161.58
210202	Тэтгэмжийн даатгал	27,024,757.28	36,860,956.40
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	21,477,245.82	19,849,201.98
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	5,319,283.80	18,079,049.98
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	53,192,837.86	72,316,199.13
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	230,579,911.80	591,244,997.04
210301	Гэрэл, цахилгаан	214,379,911.80	312,630,748.07
210302	Түлш, халаалт	-	159,314,248.97
210303	Цэвэр, бохир ус	16,200,000.00	119,300,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	42,204,884.00	46,745,854.00
210401	Бичиг хэрэг	5,666,320.00	4,351,250.00
210402	Тээвэр, шатахуун	19,080,000.00	20,000,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,291,420.00	3,000,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	10,688,900.00	19,183,200.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	3,478,244.00	211,404.00
2105	Норматив зардал	11,000,000.00	2,779,634.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	10,046,000.00	2,779,634.00
210502	Хоол, хүнс	954,000.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	43,429,330.00	51,609,840.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	10,462,000.00	24,803,500.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	8,090,330.00	16,025,140.00
210604	Урсгал засвар	24,877,000.00	10,781,200.00
2107	Томиллолт, зочны зардал	702,000.00	1,618,000.00
210702	Дотоод албан томиллолт	702,000.00	1,618,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	220,423,364.00	350,998,700.11

Гашуунсухай дахь гаалийн газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	175,000.00	20,616,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	-	4,800,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	241,075.00	353,475.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	1,165,000.00
210807	Газрын төлбөр	2,710,904.00	1,204,979.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	217,296,385.00	322,859,246.11
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	969,935,597.76	1,598,132,434.26
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		9,743,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	969,935,597.76	1,588,389,434.26
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	173,143,629.05	1,142,250,508.64
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	136,903,360.00	723,476,744.28
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	203,506,644.28
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	501,510,100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	136,903,360.00	18,460,000.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	36,240,269.05	418,773,764.36
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	36,240,269.05	418,773,764.36
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>1,852,360,580.54</u>	<u>5,178,900,155.11</u>
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	174,526,302.50
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	-	174,526,302.50
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	(174,526,302.50)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>1,852,360,580.54</u>	<u>5,004,373,852.61</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Тайлант хугацаа: 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>3,580,446,860.00</u>	<u>6,148,021,000.29</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	-	140,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	-	140,000.00
120009	Бусад орлого	-	140,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	<u>3,580,446,860.00</u>	<u>6,147,881,000.29</u>
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	3,527,036,500.00	5,951,216,745.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,527,036,500.00	5,951,216,745.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	53,410,360.00	196,664,255.29
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	53,410,360.00	196,664,255.29
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>3,522,988,860.00</u>	<u>6,100,040,710.29</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	<u>3,522,988,860.00</u>	<u>6,100,040,710.29</u>
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	<u>3,349,845,230.95</u>	<u>4,957,790,201.65</u>
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,685,901,717.29	3,682,484,397.00
210101	Үндсэн цалин	1,114,722,000.00	1,607,822,307.60
210102	Нэмэгдэл	1,157,058,400.00	1,101,559,753.75
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	167,221,317.29	387,659,749.87
210104	Урамшуулал	246,900,000.00	585,442,585.78
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	336,916,322.86	459,073,702.58
210201	Тэтгэврийн даатгал	239,431,700.00	313,184,711.38
210202	Тэтгэмжийн даатгал	22,022,800.00	39,170,506.40
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	17,618,300.00	19,736,936.56
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,297,822.86	17,430,589.11
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	53,545,700.00	69,550,959.13

Гашуунсухай дахь гаалийн газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	230,579,911.80	601,515,248.07
210301	Гэрэл, цахилгаан	214,379,911.80	312,630,748.07
210302	Түлш, халаалт	-	169,584,500.00
210303	Цэвэр, бохир ус	16,200,000.00	119,300,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	28,691,800.00	86,893,300.00
210401	Бичиг хэрэг	4,911,400.00	6,481,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18,358,800.00	20,000,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,700,000.00	3,000,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,721,600.00	57,411,800.00
2105	Норматив зардал	17,622,000.00	-
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	16,800,000.00	-
210502	Хоол, хүнс	822,000.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	45,814,500.00	84,614,100.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,140,000.00	68,841,900.00
210602	Тавилга		
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	4,197,500.00	4,991,000.00
210604	Урсгал засвар	37,477,000.00	10,781,200.00
2107	Томилолт, зочны зардал	702,000.00	1,618,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	702,000.00	1,618,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,616,979.00	31,848,454.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	23,416,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	-	4,800,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	241,075.00	353,475.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	355,000.00	1,258,000.00
210807	Газрын төлбөр	2,710,904.00	1,204,979.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	310,000.00	816,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	9,743,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	9,743,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	173,143,629.05	1,142,250,508.64
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	136,903,360.00	723,476,744.28
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	203,506,644.28
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	501,510,100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	136,903,360.00	18,460,000.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	36,240,269.05	418,773,764.36
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	36,240,269.05	418,773,764.36
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>57,458,000.00</u>	<u>47,980,290.00</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	57,458,000.00	47,980,290.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	3,127,388,357.99	308,839,110.61	3,870,608,205.86	7,306,835,674.46
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	3,127,388,357.99	308,839,110.61	3,870,608,205.86	7,306,835,674.46
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	1,852,360,580.54	1,852,360,580.54

Гашуунсухай дахь гаалийн газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

C08	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	3,127,388,357.99	308,839,110.61	5,722,968,786.40	9,159,196,255.00
D01	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	3,127,388,357.99	308,839,110.61	7,575,329,366.94	9,159,196,255.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	3,127,388,357.99	308,839,110.61	5,722,968,786.40	9,159,196,255.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	5,004,373,852.61	5,004,373,852.61
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	3,127,388,357.99	308,839,110.61	10,727,342,639.01	14,163,570,107.61

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/Төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	6,033,700,000.00	5,681,266,945.93
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	6,033,700,000.00	5,681,266,945.93
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	5,246,200,000.00	4,957,790,201.65
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	3,748,000,000.00	3,682,484,397.00
210101	Үндсэн цалин	1,660,000,000.00	1,607,822,307.60
210102	Нэмэгдэл	1,100,000,000.00	1,101,559,753.75
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	490,000,000.00	387,659,749.87
210104	Урамшуулал	498,000,000.00	585,442,585.78
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	484,000,000.00	459,073,702.58
210201	Тэтгэврийн даатгал	336,300,000.00	313,184,711.38
210202	Тэтгэмжийн даатгал	43,050,000.00	39,170,506.40
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	27,650,000.00	19,736,936.56
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	15,400,000.00	17,430,589.11
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	61,600,000.00	69,550,959.13
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	742,000,000.00	601,515,248.07
210301	Гэрэл, цахилгаан	366,000,000.00	312,630,748.07
210302	Түлш, халаалт	218,000,000.00	169,584,500.00
210303	Цэвэр, бохир ус	158,000,000.00	119,300,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	88,500,000.00	86,893,300.00
210401	Бичиг хэрэг	6,500,000.00	6,481,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	20,000,000.00	20,000,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,000,000.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,000,000.00	3,000,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	58,000,000.00	57,411,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	133,500,000.00	84,614,100.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	69,500,000.00	68,841,900.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	5,000,000.00	4,991,000.00
210604	Урсгал засвар	59,000,000.00	10,781,200.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,500,000.00	1,618,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,500,000.00	1,618,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	34,700,000.00	31,848,454.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	23,600,000.00	23,416,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	4,800,000.00	4,800,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	400,000.00	353,475.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	100,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,000,000.00	1,258,000.00

Гашуунсухай дахь гаалийн газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

210807	Газрын төлбөр	2,800,000.00	1,204,979.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,000,000.00	816,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,000,000.00	9,743,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,000,000.00	9,743,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	787,500,000.00	723,476,744.28
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	787,500,000.00	723,476,744.28
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	249,500,000.00	203,506,644.28
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	538,000,000.00	501,510,100.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	6,033,700,000.00	5,951,216,745.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	6,033,700,000.00	5,951,216,745.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	6,033,700,000.00	5,951,216,745.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 18,485.0 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 18,485.0 мянган төгрөгийн алдааг залруулсан.

Залруулсан алдаа:

- Тайлант хугацаанд 18,460.0 мянган төгрөгийн нутгийн дэмийн урамшууллыг шууд зардалд бүртгэн тайлагнасан,
- Өглөгийн тодруулга тайлангийн шуудан холбооны өглөгийн дүнг мөнгөн гүйлгээний тайлангийн шуудан холбооны зардлын дүнтэй тулган баталгаажуулахад 25.0 мянган төгрөгөөр илүү тайлагнасан нь УСНББОУС 1, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 "үнэн зөв байх" 20 дугаар зүйлийн 20.2 "Ерөнхий нягтлан бодогч дараах үүрэг хүлээнэ", 20.2.3 "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах", нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул 18,485.0 мянган төгрөгөөр залруулав.

Аудитаар 1 зөрчил² илэрсэнд зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

Аудитаар төлбөрийн акт тогтоогүй.

5.2 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага өгөгдөөгүй.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Төсвийн зарцуулалттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт-1: Төрийн тусгай албан хаагчдад илүү цагийн хөлс олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3-д "санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх", 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.2-д "батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих" Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-д "Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээд дараах арга хэмжээг авч ажиллана", 15.2.6-д "байгууллагын бүтэц, чиг үүргийг оновчтой тодорхойлж, цалин хөлсийг орлого, гүйцэтгэл, үр дүн, үр ашигтай нь уялдуулан олгох" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Өгсөн зөвлөмж: Төрийн тусгай албан хаагчдад илүү цагийн хөлсийг ямар хууль, журам зохицуулалтаар олгох талаар тодорхой арга хэмжээ авч ажиллах зөвлөмж хүргүүлэх;

Илрүүлэлт-2: Шилэн дансны нэгдсэн www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 8,9 дүгээр зүйлд заасан мэдэгдлийн мэдээллийг байршуулаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь : Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллахыг зөвлөж байна.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 10 дугаар сарын 01-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Д.д	Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
								Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
1	Тайлант хугацаанд 18,460.000 төгрөгийн нутгийн дэмийн урамшууллыг шууд зардалд бүртгэн тайлагнасан байна.	1	18,460.0	1	18,460.0	-	-	1	18,460.0	-	-	-	-
2	Өглөгийн тодруулга тайлангийн шуудан холбооны өглөгийн дүнг мөнгөн гүйлгээний тайлангийн шуудан холбооны зардлын дүнтэй тулган баталгаажуулахад 25.000 төгрөгөөр илүү тайлагнасан байна.	1	25,0	1	25,0	-	-	1	25,0	-	-	-	-
	Дүн	2	18,485.0	2	18,485.0	-	-	2	18,485.0	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Д.д	Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс											
		Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал			
				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
1	Төрийн тусгай албан хаагчдад 70,105,762.37 төгрөгийн илүү цагийн хөлс олгосон байна	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
	Дүн	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Д.д	Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс							
		Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж			
				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
1	Шилэн дансны нэгдсэн системд ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 8, 9 дүгээр зүйлд заасан мэдэгдлийн мэдээллийг байршуулаагүй байна.	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
	Дүн	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-